

hvori en efterlevende Enke ønsker at sidde i uskiftet Bo, men ikke strax kan bestemme sig, og navnlig ikke saa hurtigt, som det er fastsat i § 13. Der staar nemlig i § 13: „Naar Betingelserne for, at den længstlevende Hustru kan hensesidde i uskiftet Bo, vel ikke strax ved Anmeldelsen ere tilstede, men det dog kan forudses, at de inden kort Tid ville kunne opfyldes, kan denne — nemlig Skifteretten — give en kort Udsættelse o. s. v.“ Det er altsaa en kort Udsættelse, hvorom der er Tale, men der kan tænkes Tilfælde, hvori det ikke er muligt for en Enke, saa snart hendes Mand er død, at overse, hvorledes Gjælden vil stille sig. Det forekommer mig, at der kunde være en Bestemmelse om, at for saa vidt Kreditorernes Interesse ikke lider derved, og navnlig naar Boet af Skifteretten findes at være solvent, skal en Enke, der ikke fra Begyndelsen af har erklæret, at hun vil sidde i uskiftet Bo, fordi hun ikke vil paadrage sig Ansvar for Mandens hele Gjæld, kunne fordrø Boet ekstraderet og indtil videre hensesidde i uskiftet Bo, navnlig i det Tilfælde, at Kreditorerne blive tilfredsstillede, eller der stilles dem Sikkerhed, eller naar mulig umyndige Arvingers Bærger have givet deres Samtykke dertil. — Som jeg før bemærkede, fremgaar det ikke klart af Loven, at Proklama i alle Tilfælde er præklusivt. Der gives vel nemlig udtrykkelig i § 22 in fine en Regel om, at det skal have sit Forblivende ved den gjældende Rets Regler om Proklamas præklusive Kraft lige over for Kreditorerne samt om Maaden, hvorpaa dens Virkning afbrydes med Hensyn til Dødsboer, hvor Arvinger ikke vedgaa Arv og Gjæld. Men i Kapitel om Dødsboer, hvor Arvingerne vedgaa Arv og Gjæld, saa vel som det i Kapitel, hvori der tales om privat Arveskifte, staar der ikke noget Udtrykkeligt om, at Proklama er præklusivt. Der staar ganske vist i § 56 og ligeledes i § 80 en Bestemmelse om, at de i de foregaaende Kapitel givne Regler skulle være gjældende i de her omhandlede Boer, for saa vidt ikke Lovens Bestemmelse medfører Andet, men derved er det ikke ganske klart, at Proklama i alle Tilfælde skal have præklusiv Virkning. Der kunde efter min Mening være Spørgsmaal om, hvorvidt Proklama burde gjøres præklusivt i alle Tilfælde. At Proklama bør være præklusivt i det Tilfælde, hvor Arv og Gjæld ikke vedgaaes, er vistnok klart nok, thi endt der dog kunde være Spørgsmaal om, hvorvidt man ikke der tillige burde træffe den Bestemmelse, at en Fordring, der meddeles, medens Repareringen foretages, skulde have Ret til at komme i Betragtning; men naar Arv og Gjæld er vedgaaet, forekommer det mig tvivlsomt, om man virkelig bør tilføje Proklama præklusivt Virkning. I Forbindelse hermed tør jeg maasse omtale et Spørgsmaal, som har været Gjenstand for megen Diskussion i det andet Thing, nemlig Spørgsmaalet om, hvorvidt Arvinger, der fikste privat, eller erklære, at de vedgaa Arv og

Gjæld, tillige bør have solidarisk Ansvar, naar de enten helt unblade at udstede Proklama, eller naar de dele Boet, eller naar hele Boet ekstraderes, forinden Proklama er udløbet. Seg har med Opmærksomhed gennemgaaet de forskjellige Argumenter, der i saa Henseende ere fremsatte fra de forskjellige Sider; men jeg skal ikke nægte, at jeg er bleven staaende ved det Resultat, at det er ubilligt og urigtigt ikke at stille Arvingerne solidarisk med Hensyn til Arveladerens Gjæld. Der er henvist til, at man behøver ikke en saadan Bestemmelse, fordi det staar Enhver frit for i sit Gjældsbevis at betinge sig solidarisk Ansvar, og dette gjør man vel i de allerfleste Gjældsbreve, der skrives af Folk, som have den mindste Forstand paa at skrive saadanne; men naar det er en Regel, som er saa nødvendig i det daglige Liv, ser jeg ingen Grund til, at Lovgivningen skal fassætte en Regel og overlade til de Private at etablere en hel anden. Det vil føre til, at Folk, der saa Gjældsbreve skrevne af ukyndige Personer, miste en Ret, som Lovgivningen vil have dem sikret, og det fører tillige til, at de Kreditorer, der ikke have forsynet sig med Haandskrift, blive ringere stillede end de, der have forsynet sig dermed. Vi ere ved Loven af 30te December 1858 komne bort fra Forskjellen mellem haandskrevet Krav og Regningskrav; men hvis vi fastholde, at der ikke i Følge Lovgivningen eo ipso i alle Tilfælde indtræder solidarisk Ansvar er der her etableret en Forskel mellem haandskrevet Krav og Regningskrav, som jeg ikke kan finde rigtig. Seg antager imidlertid at dette Spørgsmaal vil blive Gjenstand for senere Overveelse, naar Sagen kommer til anden Behandling, og skal derfor nu lade det hvile. — Da Sagen ifjor behandlede her i Thinget, tillod jeg mig at gjøre opmærksom paa, at der i Lovforslaget manglede en Bestemmelse om Behandlingen af færegne Boer, navnlig store Kjøbmandsboer, Boer, hvor der er Tale om at afskaffe en større Forretning, en Fabriksvirksomhed eller Sligt. Man vil nemlig i den ikke godt kunne komme igennem med de Bestemmelse, som findes i Lovforslaget, og jeg er ved senere at gjennege det yderligere bleven bestyrket i min Anskuelse, at det er en væsentlig Mangel, at der ikke findes Bestemmelser for saadanne færegne Tilfælde. Seg skal tillade mig at gjøre opmærksom paa, at ifølge § 27 kan Auktion over Gjenstande i et Bo, der t. Ex. kan være et Varelager, ikke undgaaes med mindre alle Stemmeberettigede ere enige derom. Seg fatter det Tilfælde, at Arvingerne med Undtagelse af en enkelt Bærger for en Umyndig ere enige om at lade en af Arvingerne fortsætte den afdøde Faders Forretning og derfor overtage Varelageret for en billig Burdering, maaste mod at give Medarvingene Andel i det aarlige Udbytte, og at Skifteretten ligeledes er enig med dem om, at dette er et fortræffeligt Arrangement, men en enkelt Bærger,